

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 114.

Wtorek, 11 (23) Maja.

1865 r.

Wychodzi codziennie oprócz dni następujących po Świątach uroczystych i niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, Ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne k. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji.

Rok 2.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się; — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 k. 20. — Półrocznie rs. 4 k. 60. — Kwartalnie rs. 2 k. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się Rs. 1.

S P I S R Z E C Z Y.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Lista osób pobierających wsparcia. — Komisja rząd. ośw. publ.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa: Przegląd polityczny. — Wyjazd J. W. Hr. Namiestnika. — Podróż Najjaśniejszych Państwa. — Przewiezienie zwłok J. C. W. W. Ks. Ces. Następcy tronu. — Kronika kościelna. — Składki na kanonizację ks. Kuncewicza. — Pojedynk Guttrego z Kurzyną. — Steineke. — Obraz Matejki. — Sprawa o kradzież. — Złagodzenie wyroku. — Nowa banda w Tyrolu. — Mowa ks. Napoleona. — Świętowanie robotników. — Kwestja rzymsko-włoska. — List kar. d'Andrea. — Traktat handlowy. — Mowa Johnsona. — Meksyk. — Szach perski. — Komitet ranionych. — Bank gruntowy. — Obchód w Dorpacie. — Powódź w Kamieńcu. — Rozkazy do wojsk warsz. okr. wojen. — **Ameryka.** — Anglja. — **Austrja.** — **Francja.** — **Grecja.** — **Niemcy.** — **Prusy.** — **Turcja.** — **Włochy.** — **Korespondencja z Paryża.** — **Kronika.**

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, d. 10 (22) Maja.

Lista rodzin pozostałych po osobach zabitych przez buntowników, w czasie rozruchów w 1861, 1862, 1863 i 1864 roku, którym wyznaczone zostały roczne wsparcia.

W oddziale Łomżyńskim.

- 1) Franciszkowi i Wiktorji nieletnim *Boguszom*, dzieciom Franciszka i Józefy Boguszów, mieszkańców wsi Kownaty, gminy Jeziorki, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 2) Wdowie Marjannie *Mrozińskiej*, synom Andrzejowi i Janowi, oraz córce Franciszce, pozostałym po Janie Mrozińskim, mieszkańcu m. Stawiski, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.
- 3) Wdowie Marjannie *Filipkowskiej*, i córce jej Francisze, pozostałym po dymisjonowanym żołnierzu Ludwiku Filipkowskim, mieszkańcu w. Pistuły gm. Kubry, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 4) Wdowie Marji *Lada*, synom Janowi i Stanisławowi, oraz córkom Małgorzacie, Józefie i Wiktorji, pozostałym po Jakóbie Łada, mieszkańcu w. Rogówek gminy Gniazdowa, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.
- 5) Wdowie Scholastyce *Bednarczyk*, synowi Tadeuszowi i córce Weronice, pozostałym po Jakóbie Bednarczyku, mieszkańcu wsi Jednaczewa gm. Kupiski, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.
- 6) Wdowie Konstancji *Brzozowskiej*, i synowi Janowi, pozostałym po Pawle Brzozowskim, mieszkańcu wsi Siemień gm. Konarzyce, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 7) Wdowie Rozalji *Ostrowskiej*, i synowi Józefowi, pozostałym po dymisjonowanym żołnierzu Ludwiku Ostrowskim, mieszkańcu wsi Siemień gm. Konarzyce, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 8) Wdowie Urszuli *Ferentz*, i synowi Stanisławowi, pozostałym po Janie Ferentz, mieszkańcu wsi Łomżyce gm. Kupiski, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 9) Wdowie Dwojrze *Wróblewicz*, i synowi jej Lejbie, pozostałym po star. Szymonie Wróblewiczu, mieszkańcu wsi Chojny-stare gm. Szczepankowa, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 10) Wdowie Jadwidze *Dobrochowskiej*, synom jej Łukaszkowi i Kasprowi, pozostałym po dymisjonowanym żołnierzu Wincentym Dobrochowskim, mieszkańcu m. Zambrowa, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.
- 11) Wdowie Antoninie *Jastrzębskiej*, i synowi jej Aleksandrowi, pozostałym po dymisjonowanym junkrze Michale Jastrzębskim, mieszkańcu wsi Głęboz gm. Szumowa, — wyznacza się sto rs. rocznie.
- 12) Piotrowi *Wasilewskiemu*, synowi pozostałemu po Jakóbie i Marjannie małżonkach Wasilewskich, — wyznacza się pięćdziesiąt rs. rocznie.
- 13) Wdowie Joannie *Przedzieckiej*, i córce jej Michalinie, pozostałym po Janie Przedzieckim, mieszkańcu

wsi Rykacze gm. Zambrow, — wyznacza się sto rs. rocznie.

14) Franciszce *Benusiewicz*, córce Franciszka i Jadwigi Benusiewiczów, mieszkańców gm. Mężenina, — wyznacza się pięćdziesiąt rs. rocznie.

15) Wdowie Lai *Grosman*, córce Pejsi, synom Elkowi i Orkowi, pozostałym po star. Moszku Herszkowiczu Grosmanie, mieszkańcu m. Tykociu, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

16) Wdowie Marjannie *Łuniewskiej*, i córkom jej Marjannie i Katarzynie, pozostałym po Adamie Łuniewskim, mieszkańcu m. Sokoly, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

17) Rozalji *Kulesza*, żonie Aleksandra Kuleszy, mieszkańca wsi Łosi-Toczydłowa gm. Zawady, tudzież synom ich: Franciszkowi, Dominikowi i Aleksandrowi, oraz córce Michalinie, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

18) Wdowie Emilji *Porowskiej*, synom Wojciechowi i Antoniemu, i córce Ludwice, pozostałym po Piotrze Porowskim, mieszkańcu wsi Ruś-nowa gm. Truskolasy, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

19) Leonowi i Izidorowi *Bagińskim*, synom pozostałym po wdowie Antoninie Bagińskiej, mieszkanca wsi Poróśl-Gruszwy gm. Drągi, — wyznacza się sto rs. rocznie.

20) Wdowie Petroneli *Mierzwińskiej*, i córkom Małgorzacie i Marjannie, pozostałym po Bartłomieju Mierzwińskim, mieszkańcu wsi Ratybory-nowe, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

21) Wdowie Franciszce *Ciołko*, córkom Annie i Katarzynie, pozostałym po Janie Ciołku, mieszkańcu gm. Stelmachowa, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

22) Wdowie Annie *Korsa*, synowi Franciszkowi i córce Zuzannie, pozostałym po Józefie Korsa, mieszkańcu gm. Pszczolczyn, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

23) Wdowie Zofji *Winckowskiej*, córkom Józefie i Adeli, pozostałym po wójcie gminy Benedykie Winckowskim, mieszkańcu wsi Żochy-Nowe, gm. Łopek, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

24) Wdowie Wiktorji *Krasowskiej*, i synowi jej Pawłowi, pozostałym po dymisjonowanym żołnierzu Telesforze Krasowskim, mieszkańcu wsi Krasowo-Cząstki, — wyznacza się sto rs. rocznie.

25) Wdowie Antoninie *Sadowskiej*, synowi Cyprjanowi i córce Marjannie, pozostałym po Janie Sadowskim, mieszkańcu wsi Krasowo-Siedmaki, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

26) Wdowie Juljannie *Jamiołkowskiej*, synowi Cyprjanowi, córkom Annie i Rozalji, pozostałym po Pawle Jamiołkowskim, mieszkańcu wsi Jurki gm. Łopek, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

29) Wdowie Marjannie *Łapińskiej*, i synowi Antoniemu, pozostałym po Bernardzie Łapińskim, mieszkańcu wsi Juški gm. Poświętne, — wyznacza się sto rs. rocznie.

28) Wdowie Tekli *Amalewicz*, i córce Wandzie, pozostałym po Tomaszu Amalewiczu, mieszkańcu wsi Dąbrowy, gm. Szeptowa, — wyznacza się sto rs. rocznie.

29) Józefowi i Annie *Malcrskim*, dzieciom pozostałym po Piotrze i Magdalenie małżonkach Malarskich, mieszkańcach wsi Dąbrowy, gm. Szeptowa, — wyznacza się sto rs. rocznie.

30) Wdowie Agnieszce *Kruszewskiej*, pozostałej po dymisjonowanym żołnierzu Kajetanie Kruszewskim, mieszkańcu wsi Plewki gm. Szeptowa, — wyznacza się pięćdziesiąt rs. rocznie.

31) Wdowie Rozalji *Wróblewskiej*, synom: Franciszkowi, Józefowi, i Mikołajowi, córkom: Klementynie i Marjannie, pozostałym po Kalikście Wróblewskim, mieszkańcu wsi Brzoski-Falki, gm. Szeptowa, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

32) Wdowie Łucji *Niemieńskiej*, i synowi Eljaszowi, pozostałym po Andrzeju Niemieńskim, mieszkańcu wsi gminy Kuczyn, — wyznacza się sto rs. rocznie.

33) Wdowie Katarzynie *Skowera*, synowi Józefowi, córkom Marjannie i Juljannie, pozostałym po Wawrzeńcu Skowera, mieszkańcu wsi Trojanowa, gm. Kuczyn, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

34) Wdowie Antoninie *Bryc*, synom Stanisławowi i Franciszkowi, oraz córce Rozalji, pozostałym po Antonim Brycu, mieszkańcu wsi i gminy Klukowa, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

35) Wdowie Marjannie *Stańczuk*, i synowi Aleksandrowi, pozostałym po Kazimierzu Stańczuk, mieszkańcu wsi i gminy Klukowa, — wyznacza się rs. sto rocznie.

36) Wdowie Józefie *Andrzejczuk*, synom Marcinowi, i Janowi, pozostałym po Janie Andrzejczuk, mieszkańcu wsi Koplony gminy Klukowa, — wyznacza rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

37) Wdowie Franciszce *Szepietowskiej*, synowi Stanisławowi, córkom: Karolinie, Marjannie, Wiktorji, Walerji i Józefie, pozostałym po mieszkańcu wsi Stwierzeje, gminy Wyszonki-błonie, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

38) Wdowie Rozalji *Pac*, i córce Annie, pozostałym po Pawle Pacu, mieszkańcu wsi Kolepki gminy Turośl, — wyznacza się rs. sto rocznie.

39) Synowi Stanisławowi i córce Marjannie *Łazarczykom*, pozostałym po Piotrze Łazarczyku, mieszkańcu wsi Szablaki, gminy Turośl, — wyznacza się rs. sto rocznie.

40) Wdowie Rozalji *Malczyk*, synom: Rochowi, Maciejowi i Józefowi, oraz córce Ewie, pozostałym po Tomaszu Malczyk, mieszkańcu wsi Nowa-Ruda, gminy Turośl, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

41) Wdowie Katarzynie *Piwowarskiej*, i córkom Justynie i Rozalji, pozostałym po Józefie Piwowarskim, mieszkańcu wsi i gminy Czerwone, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

42) Wdowie Helenie *Zajączkowskiej*, synom: Aleksandrowi, Tomaszowi, Władysławowi, Kazimierzowi, i córce Baronessie, pozostałym po Tomaszu Zajączkowskim, mieszkańcu wsi i gminy Czerwone, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

43) Wdowie Karolinie *Gize*, pozostałej po Wilhelmie Gize, mieszkańcu wsi i gminy Czerwone, — wyznacza się rs. pięćdziesiąt rocznie.

44) Wdowie Szarlocie *Zaborowskiej*, synom Karolowi i Augustowi, oraz córce Ludwice, pozostałym po Janie Zaborowskim, mieszkańcu wsi Kuze gminy Gawrichy, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

45) Wdowie Katarzynie *Banzul*, i córce Marji, pozostałym po Janie Banzul, mieszkańcu wsi Wyki, gminy Gawrichy, — wyznacza się rs. sto rocznie.

46) Wdowie Emilji *Sandbek*, synom: Ryszardowi i Izidorowi, pozostałym po Prosperze Sandbeku, mieszkańcu miasta Łomży, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

47) Wdowie Łucji *Kutyłowskiej*, córkom jej: Łucji i Józefinie, pozostałym po Andrzeju Kutyłowskim, mieszkańcu wsi Trojanowa, gminy Klukowa, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

48) Wdowie Klarze *Woszczuk*, synowi Janowi, i córce Marji, pozostałym po Janie Woszczuk, mieszkańcu wsi i gminy Klukowa, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

49) Wdowie Salomei *Strygajło*, synowi Janowi, córkom: Teresie i Ludwice, pozostałym po Józefie Strygajło, mieszkańcu wsi i gminy Piatkowa, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

50) Wdowie Petroneli *Kucharczuk*, synom: Stanisławowi i Józefowi, pozostałym po Janie Kucharczuk, mieszkańcu wsi Wołkuny, gminy Piatkowa, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

51) Wdowie Mirli *Rafałowskiej*, dzieciom: Jankłowi i Surze, pozostałym po Mordce Rafałowskim, mieszkańcu miasta Kolna, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

52) Wdowie Dwojrze *Motyńko*, synom: Izraelowi, Moszkowi i Jankłowi, pozostałym po starozakonnym Chasklu Abramowiczu Motyńko, mieszkańcu m. Łomży, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

53) Córkom Teofili, Józefacie i Rozalji *Boguszom*,

dzieciom Antoniego i Anastazji małżonków Boguszów, mieszkańców wsi Kownaty, gminy Jeziorki, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

54) Wdowie Ewie *Kalinowskiej*, synom Kazimierzowi i Franciszkowi, oraz córkom: Władysławie, Marji, Konstancji i Sabinie, pozostałym po Macieju Kalinowskim, mieszkańcu wsi Rudniki, gminy Bozejewa, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

55) Wdowie Ryfke *Szumkierowicz*, synom: Froimowi i Jankłowi, pozostałym po star. Senderze Szumkierowiczu, mieszkańcu m. Nowogrodu, gminy Bozejewa, — wyznacza się rs. sto pięćdziesiąt rocznie.

56) Wdowie Ewie *Gregorek v. Grzegorzewskiej*, i synowi Janowi, pozostałym po Jakóbie Gregorek v. Grzegorzewskim, mieszkańcu wsi Głęboz, gminy Szumowa, — wyznacza się rs. sto rocznie.

57) Wdowie Rozalji *Rudnickiej*, synowi Janowi, córkom Anieli i Ludwice, pozostałym po Leonie Rudnickim, mieszkańcu wsi Zambrowa, gminy Szumowa, — wyznacza się rs. dwieście rocznie.

58) Wdowie Ryfke *Wierzbza*, czyli Wierzbickiej, synowi Jankłowi, córkom: Rejzli i Lai, pozostałym po Janklu Wierzbzie lub Wierzbickim, mieszkańcu wsi Gać, gminy Pruski, — wyznacza się rs. dwieście rocznie. (d.n.)

Z zapisu śp. Józefa Chrościckiego, zawakowało jedno stypendjum w wysokości rs. 41 kop. 45 rocznie, do pozyskania którego mają prawo kandydaci należący do rodziny testatora, uczęszczający do gimnazjum w Siedlcach. Komisja Rządowa Oświecenia Publicznego, zawiadamiając o tem osoby interesowane, wzywa je, aby najdalej w ciągu miesiąca złożyły dowody swej kwalifikacji rodzinnej Inspektorowi Gimnazjum w Siedlcach, który je następnie właściwą drogą do decyzji Komisji Rządowej przedstawi.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa d. 10 (22) Maja.

Dziś we Francji najwięcej zwraca uwagę publiczności, mowa księcia Napoleona w Ajaccio, przy odsłonięciu pomników wystawionych rodzinie Bonapartów, oraz broszura księcia Persignego o kwestji rzymskiej. Wyjątki z tej mowy oraz uwagi o niej *Norda* podajemy poniżej.

Broszura p. Persignego napisana jest w duchu bardzo przychylnym dla Włoch. Autor zupełnie jest przekonany, że jedność Włoch jest ostatecznie i mocno ustalona, i że Włochy będą kiedyś dość bogate aby kupić Wenecję. Francja poszła do Włoch dla obalenia panowania austriackiego, a nie dla zastąpienia go panowaniem francuski. P. Persigny mocno gani stronnictwo przeważające w Rzymie, które nieprzychylnie jest Francji. Kończy objawiając nadzieję, iż nastąpi pojednanie papieżstwa z Włochami zjednoczonymi, wolnymi i niepodległymi.

Cesarza francuzów dotąd wciąż oczekują w Paryżu w końcu maja. Stan rzeczy w Meksyku i świętowania robotników, zapewne znacznie się przyczyniają do przyspieszenia jego powrotu. Dzienniki algierskie z 16-go, powiadają, że cesarz zabawi 6 dni w prowincji orańskiej. W Oranie wystawili trzy bramy tryumfalne, pierwszą włosi, drugą hiszpanie, a trzecią francuzi. Cesarz ułaskawił wielu więźniów znajdujących się w zakładach karnych wojskowych i cywilnych, w Harrach, Lambessa i innych.

Francuzkiemu ciału prawodawczemu rozdano sprawozdanie o budżecie, które także zostało zamieszczone w *Monitorze*. Obszerny ten dokument dobrze jest wystudjowany, lecz jak czyni uwagę sprawozdawca, p. O'Quin, obraz ten ma swoje ciemne strony. Z tego, że budżety nie przedstawiają deficytu, nie należy wnosić iż osiągnięta została równowaga pomiędzy dochodami i wydatkami. Do tego nie doszło jeszcze we Francji, a nawet można powiedzieć, że z każdym rokiem oddalają się od podobnego rezultatu, którego jednak tak bardzo należałoby życzyć. Budżet obecny nie tylko, że nie jest niższy od poprzedzających, lecz stanowi minimum, które będzie musiało koniecznie być przewyższone przez następne. Stopniowe zwiększanie się budżetów jest jednym z naturalnych i nieuniknionych następstw obecnego położenia cesarstwa

francuzkiego. Rozprawy nad budżetem mają się rozpocząć 22-go.

Podług telegramu z Rzymu, układy władz ze stolicą apostolską w krótko mają wstąpić w nowy okres. Hrabia Revel ma dokonać dzieła rozpoczętego przez p. Vegezzi; hr. Revel był jednym z mężów stanu, którzy najbardziej walczyli przeciwko polityce Cavoura w sprawie rzymskiej.

La Fr. pisze: Rząd włoski postanowił, zdaje się, energicznie wystąpić w Sycylii, dla położenia tamy panującym tam nieporządkom. Ruchome kolumny przebiegają cały kraj, a palermitanie nie mogą się wydalać o jeden kilometr od miasta, bez biletu. Włoska dywizja morska, składająca się z pięciu okrętów, zarzuciła kotwicę przed Palermo.

W Anglii, izba gmin zajmowała się zeszłej środy bitem ministerjalnym, mającym na celu zniesienie niektórych wyrażen przysięgi, przepisanej dla członków parlamentu aktem emancypacji katolików z 1829 r. Minister spraw wewnętrznych, Sir Georges Grey, silnie popierał propozycję rządową. Przysięga której dziś jeszcze wymagają, rzekł, mogła być uważana jako kontrakt. Katolicy w 1829 r. mogli ją przyjąć jako ustępstwo, i nawet z pewną wdzięcznością. Lecz byłoby niesprawiedliwym i nieszlachetnym aby nie wziąć pod rachubę zmian jakie czas za sobą pociągnął, i aby wciąż widzieć zbawienny środek w obowiązku, który jest jedynie ubliżeniem sumienia znacznej liczby obywateli kraju. W gruncie rzeczy, bil ten można było streścić w następujący sposób: „Każden katolik, oświadczający po prostu, że żaden książę, prałat lub inny cudzoziemiec nie ma prawa żądania władzy terytorjalnej w Anglii, ma być przypuszczony do złożenia przysięgi w formie obecnie używanej dla anglikanów i protestantów zasiadających w izbie.” Bil w ten sposób zrehabilitowany przyjęty został większością 56 głosów; poprawka żądająca odroczenia zyskała tylko 134 głosów, przeciwko 190. Na posiedzeniu izby gmin w d. 19-ym, p. Griffith zapytywał się gabinetu, czy nie zamierza przesłać swych uwag rządowi washingtonskiemu, z powodu zagrożenia co do postępowania z przewodcami buntu. Lord Palmerston odpowiedział na to, że rząd angielski wcale nie zamierza do niczego się mieszać.

W Londynie rozeszła się pogłoska o zamachu na życie cesarza Napoleona w Algierji. Telegram z Brukselli, podający wiadomości z osady afrykańskiej sięgające do 19-go, stanowczo zaprzecza tej pogłosce i donosi, że cesarz wciąż używa jak najlepszego zdrowia.

Z Drezna donoszą o nowym wniosku mocarstw drugorzędnych do sejmu związkowego, żądającym rychłego przyjęcia, wśród tegoż sejmu, reprezentanta księstw Szlezwigu i Lauenburga. Wspomniany wniosek miał także objawiać nadzieję, że dwa wielkie mocarstwa niemieckie wkrótce zakomunikują sejmowi wypadek ich wzajemnego porozumienia się, co do bezwzględnego zwołania stanów tychże księstw. Z drugiej strony w korespondencji z Monachjum do *All. A. Z.* powiedziano, iż można być pewnym, że gdy Saksonja i Bawaria przekonają się, że układy rozpoczęte pomiędzy Prusami i Austrią niemogą doprowadzić do zadawalniającego skutku, wówczas nie zaniechają spełnienia swego obowiązku i swego zadania względem Niemiec i księstw.. Groźba ta, jak się domyśleć można, nie bardzo strwożyła dzienniki pruskie. *Bresl. Z.* powiada, że pp. Beust i Pfordten mogą już teraz przygotowywać swoje środki, gdyż układy pomiędzy dwoma wielkimi mocarstwami nie zdają się wcale doprowadzać do zadawalniającego skutku.

Podług korespondencji paryskiej do *N. Preus. Z.*, w kółkach duńskich mówiono, że p. Halbhuber oświadczył, iż Austrija na przypadek usta-

pienia swych praw księciu Augustenburgskiemu, pozostawiłaby swoje wojska w księstwach aż do czasu przeprowadzenia zupełnej reorganizacji kraju, a to dla utrzymania w szachu polityki pruskiej. „Komisarz austriacki,” dodaje wspomniana korespondencja, „zdolny jest coś podobnego powiedzieć, lecz samo przez się rozumie się, że Prusy z swojej strony nie uznają żadnego nowego współposiadacza, dopóki jeden żołnierz austriacki będzie się znajdował w księstwach.”

Austriacka izba deputowanych, na posiedzeniu z 20-go, przyjęła znaczną większością traktat handlowy ze związkami celnymi.

Z Ameryki nic nowego, możemy tylko wspomnieć o artykule zamieszczonym w *Monitorze* wieczornym, z którego możnaby wnioskować, że rząd francuzki wkrótce zaprzestanie przyznawać skonfederowanym praw strony wojującej. „Rząd „Południa,” powiada organ urzędowy, „pozbawiony stolicy i rozproszony, zdaje się nie być już w stanie prowadzenia dalej wojny. W takim więc razie nie byłoby już powodu zachowania neutralności przez mocarstwa morskie. Zresztą należy sądzić, że floty skonfederowanych będące jeszcze na morzu, nie będą chciały przedłużać bezużytecznej walki, i że uwiedomione o istotnym stanie rzeczy, wkrótce się „rozbroją.”

Depesze z Washingtonu donoszą, że sekretarz stanu Seward wyzdrowiał, tak iż wkrótce zapewne obejmie znowu swoje stanowisko w gabinecie. Pogłoska więc iż miał się podać do dymisji, była mylna.

La Patr. zapewnia, że zakładane w niektórych miastach Stanów Zjednoczonych biura, nie są biurami werbunkowymi, lecz biurami emigracyjnymi. „Korespondenci nasi zapewniają,” dodaje *La Patr.*, „że nowy prezydent od którego zażądano z tego powodu półurzędowych objaśnień, odrzekł, iż rząd Washingtonski obcy jest podobnym knowaniom, iż nie może zabraniać zakładania biur emigracyjnych do Meksyku, lecz że jeżeli później ci emigranci zostaliby żołnierzami i przyjęli stronę Juareza, wówczas rząd Stanów Zjednoczonych wyparłby się ich.” Takie oświadczenie gabinetu Washingtonskiego ma swoje znaczenie, szczególnie, jeżeli zostanie publicznie ogłoszonym; lecz sądzimy że rząd francuzki, zważywszy na niektóre dawniejsze wypadki, nie omieszka przedsięwziąć środków w celu zapobieżenia chwilowemu wzburzeniu, jakie mogłoby wywołać w Meksyku wtargnięcie kilku tysięcy awanturników amerykańskich.

Zwracamy uwagę naszych czytelników na zamieszczoną korespondencję z Paryża.

* Wczoraj o godzinie 5-ej z rana JW. Hrabia Namiestnik raczył wyjechać z Warszawy do Eydtkuhnen na spotkanie Najjaśniejszego Pana i jak donosi depesza telegraficzna, szczęśliwie przybył o godzinie 8-ej wieczorem tegoż dnia do Wierzbowa. Nieobecność JW. Hrabiego Namiestnika będzie trwała trzy dni.

* *Patr. Z.* Najjaśniejsi Cesarz i Cesarzowa Ruscy mają przejeżdżać przez Bydgoszcz w poniedziałek (dziś) po południu. Ich Cesarskie Moście zatrzymają się na obiad w banhofie bydgoskim.

* *Siew. Pocz. Plymouth, 5 (17) Maja.* Eskadra kontr-admirała Lesowskiego przybyła tu dziś i opuści pojutrze ten port, udając się w dalszą podróż do Kronstadt.

* W tygodniu upłynionym w kościele po-kapucyńskim przez trzy dni z kolei: wtorek, środek i czwartek, obchodzone były uroczystości odpustowe przy licznym zebraniu się pobożnych; naprzód odpust ś-go Jana Nepomucena patrona dobrej sławy, następnie śej Weroniki i wreszcie przy zakończeniu czterdziestogodzinnego nabożeństwa św. Feliksa. W dniu czwartkowym głównie zapełniały przybytek boży matki z swymi niemowlętami, w kościele bowiem katolickim św.

Feliks za opiekuna i patrona dzieci jest uważany, a ołtarz też jego, staraniem pobożnych niewiast gustownie był przybrany; nab ożenstwo czwartkowe celebrował Imci ks. Rzewuski biskup nominat pruszeński, wikariusz generalny warszawski; kazanie zaś wypowiedział znany jako mówca kościelny ks. Goljan, profesor akademii duchownej — potęgą swego słowa trafiając do przekonania i serca słuchaczy; nieszpory odprawiał ks. Paszuta kapucyn.

W dniu wczorajszym obchodzony był również uroczystości i w kościele panien sakramentek odpust św. Weroniki, jako patronki arcy-bractwa nieustającej adoracji przelnajświętszego sakramentu i istniejącej przy tymże arcybractwie instytucji jałmużniczej; sumę celebrował ks. Bułwiński kanonik sandomierski profesor akademii duchownej; kazanie miał ks. Jungowski; na chórze przy towarzyszeniu organu amatorowie odśpiewali mszę Karola Kurpińskiego, na offertorium duet Elsnera.

Nabożeństwo odpustowe na cześć św. Jana Nepomucena jakie w kościele po-kapucyńskim na dzień zeszłego wtorkowy przypadło, w kościele po-bernardyńskim, reformackim i franciszkańskim odprawione zostało solenne w dniu wczorajszym; w pierwszym z tych kościołów sumę celebrował ks. Teodor Czerwiński alumn akademii; słowo boże wygłosił ks. Antoni Żukowski pijar; nieszpory odprawił miejscowy zwierzchnik kościoła ks. Czaczkowski bernardyn, w czasie których alumn akademii ks. Oblasiński miał kazanie. Ołtarz św. Jana Nepomucena, który za zasuwą mieści wizerunek niepokalanego poczęcia Najświętszej Marii Panny, kosztem dobrowolnych składek bractwa tejże najświętszej dziewicy został na nowo starannie wyrestaurowany z dodaniem dwóch nowych rzeźbiomych aniołów trzymających koronę i girlandę — odłożono gustownie ramy i ornamenta, odrestaurowano obrazy i inne akcesoria; a że tak różnorodny roboty kosztowały tylko rs. 300, członkowie bractwa zawdzięczają to panu Jodłowskiemu fabrykantowi robót pozłotniczych. W kościele kks. reformatów sumę celebrował ks. Urban Schultz przełożony klasztoru, kazanie miał ks. Jackowski reformat. W kościele franciszkańskim sumę celebrował ks. Mikołaj Zgryzewicz, w czasie której ks. Cyryl Żychowicz budującą wypowiedział z kazalnicy naukę o życiu i cnotach uroczystego patrona, a rzewnością słowa swego przywołał do skruchy i religijnego rozczulenia masy zebranego ludu.

I w dniu wczorajszym z powodu trwającego w Czerniakowie odpustu, skierowało się tam z Warszawy w pobożnej pielgrzymce przeszło 600 osób. Sumę odprawił ks. Walkowski, miejscowy bernardyn — w czasie której sam również miał do ludu kazanie. Na chórze przy towarzyszeniu organu śpiewała religijne nymny panna P., w jednej z sąsiednich wiosek czasowo mieszkająca.

W kościele katedralnym, w czasie sumy celebrowanej przez ks. Dietricha, kanonika, orkiestra miejscowa wykonała mszę Słoczyńskiego A. major; rozlokowaną ona była na dwóch chórach presbyterjum po nad stallami kanonicznymi, instrumenta smyczkowe i chóry wraz dyrygującym po stronie lewej, instrumenta dęte i kotły po stronie prawej. Takie rozdzielanie muzycznego personelu nie jest bez wpływu na utrudnienie egzekucji dzieł większych; niedogodność ta wszakże będzie musiała pozostać jeszcze dość długo, dopóki chór wielki po ukończeniu budowy organu, na nowo uporządkowanym nie zostanie.

Zwykłe nabożeństwo co niedzielne w instytucie muzycznym, przybrało w dniu wczorajszym charakter więcej solenny, a wiele znakomych osób, oraz członkowie rady nadzorczej w pobożnej swej intencji i w szczerem uznaniu rozwoju talentów miejscowych uczniów i uczennic na polu muzyki kościelnej w całej czystości jej wzniesłego przeznaczenia, od początku do końca znajdowali się w kaplicy instytucyjowej. Mszę świętą odprawił miejscowy prefekt, kandydat św. teologii i sekretarz konsystorza, ks. Duderewicz; odśpiewaną została z rzewnością i czuciem wielka msza Mozarta F. dur; na graduale ave verum tegoż kompozytora, na offertorium modlitwa Kątskiego; w solowych głosach słyszeć się dali panny Paschalis i Brzechffa, oraz panowie Ignatowski i Grzywiński; na organach biegły towarzyszył uczeń instytutu p. Danecki — przy współakompaniamencie instrumentów smyczkowych. Przypada nam na podstawie powagi zdania ogółu, że harmonia melodji tak umiejętnie w rzeczony instytucji uwydatniona, odpowiednio charakterowi religijnych kompozycji, wrzaskliwością kotłów i instrumentów dętych niezagłuszona, nie powodując w modlitwie dystrakcji, do wyżyn pietyzmu ducha podnosi.

* Z powodu składek zbieranych na uroczystość kanonizacji Józefata Kuncewicza, Słowo oświadcza, że ofiar na ten cel przyjmować nie będzie, i nadmieniam:

Powiadają, że nasz konsystorz lwowski zaniósł do Rzymu uniozoną prośbę, ażeby ze względu na panującą obecnie w naszym kraju nędzę, powstrzymano się na jakiś czas ze zbieraniem składek na uroczystą kanonizację Józefata, uznanego za świętego, i ażeby z samą kanonizacją wstrzymano się jeszcze przez dwa lata.

* *Pos. Z. Dzien. Poz.* podaje następujące nadesłane mu ogłoszenie: „Sprawa honorowa pomiędzy Aleksandrem Guttrym i Janem Kurzyną załatwioną, została 10 maja za pomocą pojedynku, w którym Kurzyna został ciężko raniony w prawy bok. Pojedynek odbył się w Szwajcarii, w Neuhausen pod Szaflużą. Od niejakiego czasu Guttry wycofał się „całkiem ze spraw publicznych”. Wzmiankowany w tem ogłoszeniu pojedynek, o którym wiadomość potwierdza także *Ojczyzna*, jest już drugim jaki w ciągu ostatnich czterech tygodni miał miejsce na terytorjum szwajcarskim pomiędzy Guttrym i Kurzyną. W pierwszym z nich Guttry został raniony, lecz nie tak ciężko, jak z początku donoszono. Dalszy ciąg pojedynku odłożony był do czasu wyzdrowienia Guttręgo. (Podług *Ojczyzny*, Kurzyna znajduje się w szpitalu zürichskim. Rana jego jest bardzo niebezpieczna, kula utkwiała głęboko w kości pacierzowej, i nie ma nadziei, ażeby mogła być wydobyta. P. R.).

* *Schl. Z. Praga, 18 maja.* Steineke, członek komitetu narodowego polskiego, który wczoraj opuścił więzienie po odsiedzeniu półtorarocznej kary, odstawiony został do Krakowa, z kąd ma być wydany rządowi ruskiemu.

* *Le Monde Ill.* podaje pomiędzy innymi następujące szczegóły o obrazie znajdującym się na wystawie paryskiej: W sali honorowej, po lewej stronie precudnego portretu Cesarza, pracy p. Cabanel'a, znajduje się piękny i zachwycający obraz, utwór pędzla polaka p. Jana Matejko, przedstawiający księdza Skargę podczas kazania w obec sejmiku krakowskiego w 1592 r. Patrząc na obraz ten, następuje pytanie, co to musi być za kazanie, tak rozrzucające i sprawiające takie wzruszenie i wrazenie pośród tych wielkich dygnitarzy. Przewodnik drukowany nie mówi w tym względzie, lecz przypadkiem poznaliśmy treść tego kazania, dzikiego i proroczego kaznodziejstwa. Skarga przemawia do sejmiku krakowskiego, wśród gorączki spowodowanej zwycięstwem, zalecając zgodę i przedstawiając ognistemi barwami złowrogą przyszłość Polski, jaką jej gotuje ciągła niezgoda wewnętrzna! Czyż nie jest rzeczą zajmującą przeczytać po trzech stuleciach te gorące przepowiednie fatalnej przyszłości: „Nastąpi postronny nieprzyjaciel, jawnszy się za waszą niezgodę, i mówić będzie: „Rozdzielę serce ich, teraz pogina”, i czasu tak dobrego „do waszego złego, a na swoje tyranstwo pogodnego, nie omieszka. Czekaj na to ten co wam źle życzy, i będzie mówił: Euge, euge! teraz je pożeramy; teraz pośliznęła się noga ich, odjąć się nam nie mogą. I ta niezgoda przywiedzie na was niedolę, w której wolności wasze utoną i w śmiech się obrócą, i będzie jak mówi prorok: „Sługa równo z panem, niewolnica równa z panią swoją, i kapłan z ludem, i bogaty z ubogim, i ten co kupił imienie, równy z tym co sprzedał.” Bo wszyscy z domem i zdrowiem swoim w nieprzyjacielskiej ręce stękać będą, poddani tym którzy ich nienawidzą. Ziemię i księstwa wielkie, które się z koroną zjednoczyły i w jedno ciało zrosły, odpadną i rozerwać się dla waszej niezgody muszą, przy których teraz potężna być może ręka i moc wasza, i nieprzyjaciółom straszliwa. Odbieją was, jak chałupki przy jabłkach, gdy owoce pozbiierają, które lada wiat rozwieje; będziecie jako wdowa osierociła, wy coście drugie narody rządili, i będziecie ku pośmiechu i urąganiu nieprzyjaciółom swoim. Język swój, w którym samym to królestwo między wielkimi onemi słowiańskimi „wolne zostało, i narodowość pogubicie, i ostatki tego narodu tak starego, i po świecie szeroko rozkwitającego postraciecie, i w obcy się naród, który was nienawidzi, obróćcie, jako się inszym przydało. Będziecie nie tylko bez pana krwi swojej, i bez wybięrania jego, ale też bez ojczyzny i bez królestwa swego; wygnañcy wszędzie nędzni, wzgardzeni, ubodzy, włóczęgowie, które popychać nogami tam, gdzie was pierwej ważono, będą. Gdzie się na taką drugą ojczyznę zdobędziecie, w której byście taką sławę, takie dostatki, pieniądze, skarby i ozdobności i rozkosze mieć mogli. Urodzili się wam i synom waszym taka druga matka? jako tę straciecie, już o drugiej nie myśleć. Do takich utrat i przekleństwa, pewnie was ta wasza niezgoda i rozterki domowe przyprawią. Nie tak rychło i nie tak żałośnie wojnę i najazdem postronnych nieprzyjaciół zginąć możecie, jako waszą niezgodą.” Niestety!... Przywilejem

proroków było zawsze mówić do ludzi głuchych i bez pamięci.

* *Krak. Z. Kraków, 18 maja.* Czas, zbierający skrzętnie zdania recenzentów francuzkich o obrazie Matejki, przytacza dziś pochlebną krytykę p. de Thémines, zamieszczoną w *Patrie*, i mówi między innymi: Francuzi nie celują jak wiadomo znajomością jeografii i historii, a trzeba wielkiej dozy nieuctwa i wielkiej wiary w nieuctwo swoich czytelników, żeby napisać jak p. de Thémines z okazji, iż pan Matejko jest uczniem szkoły sztuk pięknych w Krakowie: „despotyzm moskiewski nie mógł jeszcze zmoskwieć sztuki w Polsce.” Zapewne pan de Thémines mniema, że Kraków zostaje pod panowaniem Rosji. Dalej zaś powiada, że X. Skarga miał kazanie „przeciw połączeniu koron polskiej i szwedzkiej.” To jednak nie przeszkadza mu być recenzentem sztuk pięknych.

* *Krak. Z.* Rozprawy sądowe, które toczyły się w Wiedniu 17-go b. m., nie są i dla Krakowa bez interesu. P. Wacław Dębowski, polski właściciel dóbr, mieszkający w Wiedniu, poznał się w grudniu r. z. z pewnym młodym swym ziomkiem, który polecony mu był jako pozbawiony środków utrzymania i bardzo potrzebujący pomocy. P. Dębowski tem chętniej przyjmował u siebie po przyjacielsku tego młodego człowieka, iż przypisywał smutne tego ostatniego położenie jedynie tej okoliczności, że brał on udział w powstaniu polskim i że po przytłumieniu takowego, musiał opuścić Polskę. Z drugiej zaś strony umiejętność znalezienia się Kuszaka — pod tem nazwiskiem zaprezentował mu się młody człowiek — tak mocno ujęła p. Dębowskiego, że dał mu u siebie służbę, lecz obchodził się z nim stale raczej jako dobroczyńca, aniżeli pan. Kuszak atoli odpłacił się za te wszystkie oznaki życzliwości w ten sposób, że zabrał swemu panu rozmaite przedmioty z garderoby, a między innymi kosztowne futro niedźwiedzie, wartości około 300 zł. reń. Gdy go ujęto, okazało się, że nazwisko Kuszak było przybrane i że właściwie nazywa się on Józef Kaliński. Dnia 17 b. m. stawiano go przed sądem jako oskarżonego o kradzież. Obok niego zasiadł, jako obwiniony o spółnictwo z nim, dwudziestoletni młodzieniec nazwiskiem Józef Rosental, syn znanego „profesora” Franciszka-Antoniego Rosentala. Kaliński zeznał, że wyjechał był zagranicę z pewnym hrabią polskim, który zmarł w Paryżu; dowiedziawszy się wówczas o wybuchu powstania polskiego, udał się on do Polski dla wzięcia udziału w powstaniu. Brał on tam długo, pod nazwiskiem Kat, udział w utarczках, i następnie uciekł do Krakowa, gdzie przyjaciele dali mu pieniądze na podróż do Wiednia. Oskarżony przyznaje się, że z namowy swego spółnika skradł futro, niektóre przedmioty do ubrania służące i parasol. Sąd skazał Kalińskiego na dziewięć a Rosentala na trzy miesiące ciężkiego więzienia.

* *Wien. Z.* Austrjacki minister sprawiedliwości zawiadomił wyższy sąd wiedeński, że cesarz decyzją z 29 kwiatnia r. b., raczył zezwolić, ażeby wyznaczona Drowi Franciszkowi Szuselce, za przekroczenia prasowe, kara jednomiesięcznego aresztu, zaostrożonego jednym dniem zamknięcia w odosobnieniu, zamienioną została na odpowiednią karę pieniężną, którą oznaczył ma wyż wspomniany wyższy sąd wiedeński.

* *Bote für Tyrol i Voralberg.* *Trjest, 15 maja.* W Lamon w delegacji Vicenza, przytrzymano pewne indywiduum, które oświadczyło, że należy do bandy Garibaldeggo składającej się ze 400 ludzi, a która już się rozeszła w okręgu Asiago i graniczących górach tyrolskich. Chociaż oświadczenie tego człowieka nie zasługuje na wiarę, przez ostrożność wysłano jednakże 2 kompanje strzelców z Trydentu do Grigno.

* *La Patr. Ajaccio, 15 Maja.* Pomnik poświęcony pamięci Napoleona I i jego braci, został dziś tu odsłonięty wśród wielkiego zapału i w obec niezmiernego tłumy, który tworzył półkole wynoszące 2,000 metrów obwodu. Książę Napoleon miał długą mowę, przerywaną częstemi okłaskami. Naszkicował on wymowny życiorys Bonapartów, ocenił żywot i czyny Napoleona I i nareszcie skreślił cały program polityki liberalnej. Mowę swą książę tak zakończył. „Francja nie była nigdy niewdzięczna dla swego bohatera; ona go proklamowała, i zawsze prawa Napoleonów miały swe źródło w głosowaniu ludu francuzkiego; nigdy „żadne inne imię nie było proklamowane w ciągu pięćdziesięciu lat, gdy lud, wzięty zbiorowo, powoływany „bywał do wybrania sobie przewodnika; takie są nasze dokumenta, i odwołuję się do nich z prawdziwą dumą; wielki cień Napoleona unosi się nad Francją „i oślania swą opieką jego następców. Organizacja „demokracji jest zadaniem przyszłości; wszędzie „pada arystokracja, tak dobra jak i zła, tak w Polsce

„jak i w Stanach Zjednoczonych; do Francji to, do tego wielkiego narodu należy rozstrzygnięcie tej potrzeby przyszłości; Francja bowiem jest zawsze narodem dającym inicjatywę, tak przez swą przeszłość, jak i przez swój geniusz. Czyż zadaleko dałem się unieść memu głębokiemu wzruszeniu? Czyż mogło być inaczej, gdy zaszła mowa o Napoleonie, o jego braciach, w tem miejscu, wśród tych okoliczności? Od wielu lat umysł mój trapią te błędne zdania, jakie wypowiadają o Napoleonie ci, którzy chcą widzieć w nim jedynie narzędzie reakcji interesów zatrwożonych, niskich namiętności, którym chciano zadość uczynić, podczas gdy dał on inicjatywę wszelkich wielkich idei i postępu. Taka jest jego prawdziwa tradycja. O Korsykanie! powinniśmy się zrozumieć! Żyjemy jedną i tę samą nadzieję, jedną i tę samą wiarę w tryumf tych nierozłącznych zasad: narodowości, wielkości ojczyzny, wolności! Zadanie moje jest spełnione, jeżeli, tak samo jak ja, przekonani jesteście, że misja Napoleona zależała na tem, ażeby za pomocą dyktatury dojść do emancypacji.” Po przedeflowaniu wojsk i deputacji od gmin, które przedstawiało wspaniały widok, książę rozdał pewną liczbę dekoracji. Dnia 17-go b. m. miały się odbyć wyjści i miał być dany wielki bankiet. Książę Napoleon uda się następnie do Bastii.

* *Nord.* pisze z powodu mowy mianej w Ajaccio przez księcia Napoleona: Po przeczytaniu i odczytaniu tej mowy, można będzie zrozumieć może to, czego nie zdołaliśmy uchwycić przy pobieżnym odczytaniu: w jaki sposób, naprzykład, pierwsza we Francji po cesarzu osoba urzędowa znalazła się spowodowaną do oświadczenia w obec dwóch narodów pozostających w stosunkach przyjacielskich, że porównywać te ostatnie z Francją znaczy toż samo, co „zniżyć Francję i obrazić jej honor;” w jaki sposób wice-prezes rady tajnej, zajmujący najwyższe w radzie rządu stanowisko, mógł wyrazić co do polityki, jakiej trzymać się należy w kwestji rzymskiej, zdanie tak wręcz przeciwne oświadczeniom monarchy; w jaki sposób książę Napoleon, szukając w czynach swego znakomitego stryja dowodów, że Napoleon I oddawał pierwszeństwo konstytucji europejskiej podług zasady narodowości, przychodzi do tego, że przytacza właśnie ustęp, w którym przebiega oddawanie wyraźnego i wyłącznego pierwszeństwa organizacji państw na podstawach *geograficznych*; w jaki sposób mówca, który w innym miejscu oświadcza się, w wyrazach pełnych tak słusznego zapału, na korzyść niepodległości ludów, przychodzi do tego, że używa wyrazów takich, jak podejście, podstęp, uwiedzenie i oszukaństwo, gdy chodzi o ocenienie niewzruszonej zgody, która w końcu pierwszego cesarstwa zjednoczyła ludy i monarchów Niemiec w zawziętej walce o niepodległość narodową; w jaki sposób książę Napoleon, w swem mowieniu o powszechnej apoteozie zasady demokratycznej, zdołał znaleźć wyrazy względności i ubolewania dla samej tylko arystokracji polskiej; w jaki nareszcie sposób książę, zastanawiając się nad warunkami najlepszej wolności ludów, doszedł do tego odkrycia, że systemowi parlamentarnemu i głosowaniu ograniczonemu towarzyszyć muszą niezbędnie „kodeks specjalny dla prasy i negacja prawa „zgromadzeń”. Powtarzamy, że raczej pobieżności pierwszego odczytania, niż samej mowie księcia Napoleona przypisać należy te sprzeczności i niedokładności.

* *Nordd. A. Z.* Robotnicy francuzcy, którzy obecnie świętują, powstrzymują się od wszelkich demonstracji politycznych, tak iż władze nie mają żadnego powodu do wystąpienia przeciw nim. Naturalnie podobne zaniechanie pracy pociągnie za sobą tem gorsze skutki, że robotnicy, straciwszy z powodu świętowania ostatni grosz oszczędności, znajdują się w położeniu, które może popchnąć ich do rozpacz. W położeniu takim znajduje się już miasto Lyon. Nędza pomiędzy tamecznymi robotnikami, powstrzymującymi się od pracy, jest coraz większa i straszniejsza. Od kilku miesięcy 64,000 mieszkańców pomienionego miasta pozostaje bez wszelkiego zarobku, nadzieje zaś jakie żywiono co do podniesienia się przemysłu jedwabniczego po ukończeniu wojny w Ameryce północnej, nie ziściły się; fabryki nie mają dotąd zatrudnienia. Składki na rzecz tych robotników nie wielkie mają powodzenie. Zebrano dotąd zaledwie 170,000 fran., co wynosi około 3 franków na głowę na cały długi czas nędzy. Kwestja robotników mocno zaprzęta rząd francuzki, a cesarzowa rejentka nie jest bez obawy. W Paryżu zapewnijają, że z rozkazu cesarzowej, p. Boitelle, prefekt policji, posłał cesarzowi do Algierji obszerny w tym przedmiocie memorjał, i powiadają, że z tego powodu cesarz skróci swój pobyt w kolonji afrykańskiej i wróci w końcu b. miesiąca do Paryża.

* *Die Pres.* O dyplomatycznym położeniu kwestji rzymsko-włoskiej donoszą co następuje: Król Wiktor Emanuel i oddani mu ministrowie mają nadzieję, że zamierzona umowa ze stolicą apostolską przyjdzie do skutku, i będą przedewszystkiem starać się o żywy udział stronnictwa katolickiego w czynnościach parlamentarnych. Pomimo wszelkich usiłowań barona Bacha, ażeby gorąca chęć przywiedzenia do skutku pojednania pomiędzy stolicą apostolską a królestwem włoskiem, pozostała w granicach kwestij wyłącznie kościelnych, potwierdza się atoli, że ani on, ani żaden inny dyplomata w Rzymie (naturalnie z wyjątkiem ambasadora francuzkiego), nie wiedzieli o kroku zrobionym przez papieża, mianowicie o jego liście do króla Wiktora Emanuela. Depesze, które odtąd ambasador austriacki przysłał do Wiednia, muszą być wielce ciekawe, lecz nie będą zapewne ogłoszone nawet wówczas, gdy urzeczywistnionem zostanie życzenie deputowanego Kurandy, ażeby w izbie składana była niebieska lub zółta księga.

* *La Patr.* Donosiliśmy, że kardynał Andrea ogłosił w jednym z dzienników neapolitańskich długi list pisany przez niego, 19-go kwietnia, do kardynała Mattei, dziekana świętego kolegium. Kardynał Andrea usprawiedliwia się w tym liście ze swego postępowania; powiada on, że Cjeron tak zawsze kończył swe listy: *Cura ut valeas; valetudinem tuam cura etc.* Nadmienia on, że udał się do Neapolu i Sorrente jedynie dla pielęgnowania swego zdrowia. Jeżeli opuścił on Rzym bez paszportu, uczynił to dla tego, że kilkakrotnie nadaremnie o takowy upraszał. Oskarża on następnie kardynała Antonellego o to, że jest sprawcą wszystkich nieszczęść jakie spadły na stolicę apostolską, oddaje pochwały rządowi włoskiemu i t. d. List ten został podany przez kardynała do wiadomości powszechnej, pomimo prośb z Rzymu ażeby zaniechał ten zamiar.

* *Krak. Z.* Telegram prywatny z Berlina, zamieszczony w *Fremdenblatt*, donosi, że wymiana ratyfikacji traktatu handlowego zawartego pomiędzy Austrią i związkiem celnym, ma nastąpić w przyszły wtorek. *Czas* ogłasza w kwestji celnej szereg artykułów, w których dowodzi, że nigdy jeszcze interesa Galicji nie zostawały w tak zupełnej zgodzie z dążnościami rządu, jak w obecnej kwestji ekonomiczno-państwowej. Wynurza on nadzieję, że reprezentacja państwa, uznając dobre zamiary rządu, nie poświęci wschodniej połowy monarchji dla zachodniej.

* Podajemy podług *Timesa* wyjątki z odpowiedzi prezydenta Johnsona na adres doręczony mu przez delegowanych z Pensylwanji: Sympatyzuję w zupełności i z całego serca z tem wszystkim, co usłyszałem w tej chwili z ust waszych. I ja także sądzę, że przyszły czas, w których naród tego kraju powinien zrozumieć, że zdrada jest zbrodnią. Potrzeba ażeby lud dobrze to zrozumiał, ażeby nauczył się rozumieć to; jeżeli bowiem kwestja nie będzie w ten sposób pojmwana, w takim razie żaden rząd nie będzie możebnym. To co mówię, jest po prostu wynurzeniem sądu sumiennego, rozumowania dojrzałe opracowanego. Są ludzie, którzy powinni odnieść karę za zdradę; lecz są i tacy, którzy jakkolwiek wciągnięci zostali do tego rokoszu i stali się winnymi zdrady w znaczeniu legalnem, nie są atoli takowymi ze stanowiska moralnego. Tysiące ludzi zostały do rokoszu wciągnięte, jedni przez rozmaite wpływy, inni przez konspiracyję, obawę, wpływ opinii publicznej pewnych miejscowości; wszyscy ci ludzie są o wiele mniej winnymi od tych, którzy ich oszukali, poprowadzili i zmusili do działania. Ludziom zbłąkanym, zmuszonym przez konspiracyję, słowem całej masie ludzi, którzy zostali w błąd wprowadzeni, powiem: „Przebaczenie, miłosierdzie, pojednanie i przywrócenie waszego rządu”. Lecz do tych którzy ich oszukiwali, który posiadali świadomość swej zbrodni, do zdrajców mających wpływ, którzy usiłowali pozbawić życia cały naród, powiem: „Dla was przeznaczone są najsurowsze kary prawa”. (Oklaski.) Znam samego siebie, znam swe serce: ma ono bezwątpienia tyleż litości i miłosierdzia, co i serce każdego innego człowieka. Lecz miłosierdzie bez sprawiedliwości jest zbrodnią. W szafowaniu łaską, należy powodować się rozważą i przejąć się należycie sprawą; nie jestem skłonny do wynurzenia mego zdania w jednej z tych kwestij, będących tego rodzaju, iż zostaną oddane pod sąd wyższego trybunału, w którym miłosierdzie i sprawiedliwość znajdują najlepszych tłumaczy.

* *Ind. bel.* W Nowym-Jorku krążyły pogłoski, że w tym porcie przysposabia się wyprawa flibustjerów dla udzielnia pomocy Juarezowi przeciw cesarstwu meksykańskiemu. Depesza podająca o tem wiadomość, nie wspomina jaką rolę gra w tem rząd związkowy. Można śmiało przepowiedzieć, że gdyby nawet wdał

się w to w celu przeszkodzenia wyprawie, nie uczyniłby tego z wielką skwapliwością. W ten sposób upadnie cesarstwo meksykańskie, utwór opierający się na przypuszczeniu zwycięstwa południa, który dziś jest mocno zagrożony z powodu przeciwnego rezultatu. Nawet przy prezydencie mniej demokratycznym jak p. Johnson, Stany Zjednoczone nigdy by nie ścierpały ustanowienia u ich wrót monarchji nieograniczonej pod obcą dynastją. Klęski wojny domowej nie pozwoliły im opierać się temu w chwili, kiedy się fakta spełniały. Może dla uniknięcia wojny z Francją nie będą bezpośrednio atakowały nowego porządku rzeczy, ale z pewnością, nic nie uczynią aby go utrzymać, a rozpuszczenie ich armij, dostarczą wszelkich pożądaných środków, aby go pośrednio obalić.

* *Nord. Konstantynopol, 17 Maja.* Powiadają, że szach perski zamierza przedsięwziąć kilkumiesięczną podróż do Europy w celu kształcenia się. Szach ma zwiedzić najpierw Petersburg, a następnie inne stolice europejskie.

* *Rus. Inw.* Od komitetu ranionych, podaje się do wiadomości osób, zostających pod jego opieką, że próby o przypuszczenie do wyznaczonego w czerwcu r. b. 1865, w instytucie patriotycznym balotowania córek, powinny być nadsyłane do komitetu nie później jak 15-go maja r. b., przysłane zaś po tym terminie będą zwracane. Do instytucie patriotycznego przyjmowane są paniny od 10 do 12-tu lat, a tylko sieroty od 9 1/2 do 12 1/2 lat wieku mające. Przy prośbach winny być dołączane świadectwa oryginalne: 1) konsystorza duchownego lub głównego kapelana armji i floty o urodzeniu i chrzcie, 2) lekarskie, o stanie zdrowia i zaszczepieniu ospy i 3) o wiadomościach z nauk, podpisane przez trzy osoby, oraz poświadczona kopja z ukazu o dymieji, lub z listy stanu służby ojca panny.

* *Siew. Pocz.* podaje w oddzielnym dodatku ogłoszenie, z którego ważniejszy ustęp zamieszczamy: Najwyżej zatwierdzone, dnia 16-go marca 1865 roku, towarzystwo banku gruntowego. Kapitał pierwiastkowy zakładowy 2,000,000 rubli. Kapitał ten przedstawiają dwieście akcji, rozdzielonych na 2000 kwitów akcyjnych pierwszej serji. Na każdy kwit wnosi się 1000 rubli. Podpisy mają miejsce w St. Petersburgu, a jednocześnie zniemi następuje wydanie tymczasowych świadectw na kwity akcyjne, od godziny 11-jej do 3 1/2, codzień, oprócz niedzieli i świąt, w *kantorze bankierskim Lampe i Comp.* Towarzystwo ma na celu dawanie pożyczek swojemi biletami procentowemi, na zastaw nieruchomości wiejskich i miejskich w całej Rosji. Pierwotny zakładowy jego kapitał złożony jest z dwustu akcji, które podzielone są, dla ułatwienia ich nabywania, na 2000 kwitów akcyjnych, każdy po 100 rubli. Nabywca takiego kwitu nie jest obowiązany do innych wpłat i nie ulega żadnej dalszej odpowiedzialności.

* *Birz. Wied.* Od dawnego już czasu, 11-go kwietnia, obchodzony bywa w Dorpacie dzień założenia uniwersytetu Dorpackiego. Rzeczywiście, jak w poprzednim szwedzkim, tak i w nowozałożonym w 1802 r. dorpackim uniwersytecie, lekcje zaczynały się 21-go kwietnia (1632—1802), chociaż immatrykulacja pierwszego studenta, zmarłego w 1839 r. inflanckiego prokuratora gubernjalnego, Gustawa Petersena, miała miejsce 5-go kwietnia 1802 roku. W roku bieżącym, obchód 21 kwietnia, który się odbył zwykłym porządkiem, może być nazwany w porównaniu z rokiem zeszłym, uroczystym, ponieważ w roku bieżącym wszystkie istniejące korporacje (wyluczając 4 dawne, oraz niedawno utworzone związki „Arminija”) brały w nim udział. Z pozostałych przy życiu świadków dnia, piąca w *Dorpt. Ztg.* kiedy takowy obchodzonym był poraz pierwszy, przed 63 laty, znajduje się między nami dwóch ówczasowych studentów, to jest pp. Gustaw von Rennenkampf (Helmst-mek) i baron Franciszek Ung ern-Szenberg.

* *Siew. Pocz.* W Kamieńcu Podolskim w nocy, na dzień 18-ty marca, rzeka Smotrycz wystąpiwszy z brzegów, zalała wszystkie domy nadbrzeżne, z których jedne znacznie zostały uszkodzone, a drugie uniesione przez wodę wraz z znajdującym się w nich dobytkiem.

* W *Rozkazie do wojsk warszawskiego okręgu wojennego* czytamy: Podczas byłego w królestwie Polskiem buntu, wojska zajmujące kraj, rozdzielone były po powiatach na oddziały samoistne ze wszystkich trzech rodzajów broni i pod względem wojennym zostawały pod zwierzchnictwem starszych naczelników wojsk w powiatach, których stosunki do naczelników wojenno-powiatowych określone były przez głównodowodzącego w szczególnych instrukcjach do naczelników głównych oddziałów wojennych z dnia 28 lutego (11 marca) 1864 roku. Obecnie, po przywróceniu spokojności w kraju, uznawszy za możebne nie rozdrabniać wojsk w powiatach, oprócz kozaków, lecz przeznaczyć im swoje określone okręgi i przytem mieć na względzie jedynie eko-

nomiczne dogodności pułków i baterji, głównodowodzący poleca: obowiązki starszych naczelników wojsk w powiatach i ich zarządy teraz znieść, sprawy zaś zarządu wojenno policyjnego w kraju pozostawić na poprzedniej zasadzie w zawiadywaniu naczelników wojenno-powiatowych i rewirowych, którzy w razie potrzeby spółdziałania wojsk, powinni zwracać się do komendantów najbliższych części wojsk.

* *Listy niewłaściwie do skrzynek pocztowych włożone*, w dniu 8 (20) Maja r. b. a mianowicie: pod adresem Obyrcka, Etelmajer Apolon, Marja Andreewa, Mikołaj Zelenka; w dniu 9 (21) Maja r. b. Antonina Milkowska, Czarkowski, Frachtenberg, Dawid Rozenberg.

* W dniu 8 (20) maja 1865 r. urodziło się w Warszawie *Chrześcjan*: p. m. męskiej 10; żeńskiej 7; *Starozakonnych*: p. m. męskiej 4, żeńskiej 3; razem 24; *zasłużeni Starozakonni*: Nowak Wolf czeladnik pasamoniczy, z Kenigstein Fajga; zmarli *Chrześcjanie*: Możdżeński Piotr lat 75 emeryt; Sterzyńska Teodora lat 86; Kulesza August lat 87 czelad. ślusarski; Miller Amalja lat 46 wyrobница; Hoppa August lat 51 wyrobnik; Michalska Franciszka lat 30 wyrobница; Blum Michał lat 49 wyrobnik; Mochnikowski Stanisław lat 48 wyrobnik; Baran Szczepan lat 44 wyrobnik Wiśniewski Jan lat 35 strycharz; Sawicka Anna lat 45 wyrobница; Makarow Nadeżda lat 2 córka podoficera; Kulesza Bonifacy lat 3 syn handlującego, Krokurat Edward rok 1 1/2 syn dozorey; Żebrowska Bronisława lat 2 córka konduktora; Niedzwiecka Marta miesiący 3 córka tapicera; Zielska Józefa miesiący 7; Nowak Teodora dni 22; Aleksa Antonina dzień 1; Dwoje dzieci p. m. niezwywo urodzone; *Starozakonni*: Rubinstain Miorka lat 75; Szrajbel Lejbuś lat 56 czapnik; Spielman Wigdor dni 21; Dziecię p. m. niezwywo urodzone; Dziecię p. ż. niezwywo uropzone.

* W dniu 8 (20) maja przyjechali do Warszawy: generał-lejtnant *Krasnokucki* z Pułtuska, generał-majorowie: *Savin* z zagranicy i *Olchin* z Petersburga; wyjechali, generał-lejtnant *Chruszczew* do Wiednia, dymisjonowany generał-lejtnant *Siwerbrik* do Wiednia, tajny radca *Warrant* do Berlina; — w dniu 9 (21) przyjechali, generał-majorowie z orszaku Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, *Baranow* z Lublina, *Racz* z Wilna.

Ameryka.

* *La Patr. Nowy-Jork, 6 maja*. P. Jefferson Davis, p. Benjamin i jen. Breckenridge, z 2000 kawalerzystów i 11 wagonami, przeszli 28-go kwietnia przez Yorktown (w Karolinie północnej). Kawalerja związkowa dopiero nazajutrz przybyła do tego miasta.

* *La Patr. Rio-Janeiro, 24 kwietnia*. W dniu 10 kwietnia ogłoszono blokadę Paragwaju. Flota brazylijska skierowała się na Corrientes i Humaíta. Wojna pomiędzy Paragwajem i Buenos Ayres, jeszcze nie ogłoszona, lecz niezawodna. Mówią o przymierzu pomiędzy Paragwajem i Bolivią.

* *Le Nord*. Z Ameryki nadeszły ważne wiadomości. Prezydent Johnson oświadczył proklamacją, że z wiadomości odebranych w Washingtonie, okazuje się iż morderstwo Lincolna i zamach dokonany na osobie p. Seward, spełnione zostały z namowy Jeffersona Davin i innych wysoko położonych skonfederowanych. Nie można przypuszczać aby p. Johnston wystąpił z tak ważnym oskarżeniem, nie mając istotnych powodów uważania takowego za uzasadnione, pomimo tego wahamy się jeszcze w uznaniu jej wiarygodności, tak trudno bowiem oswoić się z myślą, iżby rząd który chciał aby przyznano mu pewne istnienie, i chciał zajmować pewne stanowisko wśród mocarstw świata ucywilizowanego, mógł do tego stopnia się poniżyć, i użyć broni mordercy. Dodać do tego należy, że większa część generałów skonfederowanych przesłała listy do Granta, wyrażające oburzenie ich z powodu zabójstwa Lincolna; należałoby więc przypuścić, co zdaje się dość nieprawdopodobnem, iż wszystkim tym generałom zupełnie nieznanym był projekt rozstrzasanego i przyjętego przez rząd skonfederowany. Wątpliwość jaką usiłujemy wzbudzić co do słuszności oskarżenia, zarzucającego przywódcom konfederacji, solidarność w zabójstwie Lincolna, bezwątpienia nie jest spowodowana naszym współczuciem dla rządu skonfederowanego; sądzimy, że w interesie nawet rychłego przywrócenia Unji, którego szczerze pragniemy, dobrze byłoby gdyby można wykazać niesłuszność oskarżenia, które, gdyby było usprawiedliwione, pociągnęłoby za sobą cały szereg kar, nienawiści i zemst, mogących tylko opóźnić przeprowadzenie dzieła trwałego uspokojenia.

* *Köln. Z.* Cała południowa część Peru znajduje się obecnie w jawnym powstaniu przeciwko rządowi; powstały także i większe miasta na północy. Prezydent Pezet został na publicznych zebraniach ogłoszony za zdrajcę, który niezdolnym jest do piastowania urzędu, i powinien ustąpić miejsca vice-prezydentowi Causeco; pułkownik Antoni Noya został przez tłumy zamianowany wojennym naczelnikiem północy. Rząd z Lima ujrzy się niezadługo zupełnie odosobnionym; prezydent postanowił jednakowoż wszystkich użyć sił dla utrzymania swojej władzy. Posłał on już na południe wojska i eskadrę, w celu przytłumienia powsta-

nia, a przeciwko pułkownikowi Noya, uzbrojono oddział piechoty, który otrzymać ma rozkaz udania się do Cajamarea, gdzie najpierw nastąpił wybuch powstania na północy.

* *Wand.* Jeżeli cesarz meksykański ma na teraz mało ochoty do wywołania w swoim kraju życia stronnictw, przyczynia się do tego bezwątpienia obawa napadci z zewnątrz, która od czasu zamordowania prezydenta Lincolna, stała się daleko prawdopodobniejszą. Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych nie jest bezwątpienia tak pozbawionym zdolności, jak go z początku przedstawiano; zdaje się atoli że nie posiada on rozwagi i umiarkowania swego poprzednika, trzymanie się zaś zasady Monroe, wyłączającej wszelkie mieszanie się mocarstw europejskich do spraw Ameryki, jest, jak się zdaje, ważniejszym dla niego niż utrzymanie nadal dobrych stosunków pomiędzy rzecząpospolitą i rządami europejskimi. Pociuszają się wprawdzie dotąd tem, że tacy mężowie jak Seward, Stanton, którzy wpływali zawsze stanowczo na politykę prezydenta Lincolna, stać będą także przy boku nowego prezydenta. Lecz właśnie o tych mężach umiarkowanych powiadają, że podali się niedawno do dymisji, i nie ulega wątpliwości, że prezydent Johnson wybierze nowych ministrów podług swego upodobania. Jednocześnie donoszą, że stronnictwo juarystowskie zakłada w Nowym Jorku dziennik, który będzie organem jego interesów, podczas gdy z drugiej strony nadchodzi wiadomość, że na terytorium Stanów Zjednoczonych przysposabia się wyprawa filibusterów do Meksyku. Są to w każdym razie złowieszcze prognozy, z których wnosić można, że nowy tron meksykański przechodzić będzie przez ciężkie próby.

* *N. Preus. Z.* Zwłoki mordercy Wilkesa Bootha pochowane zostały sekretnie w miejscu nikomu nie znanem. Z wyjątkiem kilku członków rządu i robotników przydanych do wykopania grobu, nikt w Waszyngtonie nie wie i nikt w całym świecie nigdy się nie dowie, gdzie mianowicie fanatyczny skrytobójca został pochowany.

* *La Fr. Nowy-Jork, 4 maja*. Prezydent Johnson ogłosił następującą proklamację: Zważywszy, że wydział wojny ma w rękach dowody, iż morderstwo p. Lincolna i zamach dokonany na osobie p. Seward, zostały obmyślane, ułożone i przygotowane przez Jeffersona Davis, Jakóba Thompson, Clemensa C. Clay, Beverley Tucker, Jerzego N. Saunders, M. C. Cleary i innych zdrajców pozostających w otwartym buncie przeciwko rządowi Stanów Zjednoczonych, przeto za przytrzymanie tych osób w granicach Stanów Zjednoczonych, wyznacza się następujące nagrody: 100,000 dolarów za przytrzymanie Davisa, 100,000 dolarów za Cleary, 25,000 dol. za każdą inną osobę z liczby wyżej wymienionych. Pp. Aiken, gubernator Karoliny południowej i G. B. Lamar, prezes towarzystwa przywozu i wywozu handlowego w Savannah, przyprowadzeni zostali pod silną strażą do więzienia w Waszyngtonie, i mają być sądzeni jako zdrajcy. *Herald* doradza rządowi aby żądał wydania Davisa z każdego kraju, w którym mógłby się schronić, bez względu na traktaty ekstradycyjne, i aby poparł żądanie swoje siłami takimi, które dozwolilyby schwytać go jako nieprzyjaciela całego rodzaju ludzkiego.

* *La Patr.* Wspominaliśmy już o zbieraniu podpisów na odbicie medalu dla Lincolna, „który zbawił ojczyznę nie zastąpiwszy posagu wolności”, „a do podpisywania przypuszczone są nawet kobiety i dzieci” (sic). Dziś donoszą nam o zbieraniu podpisów na odbicie medalu, który ma być ofiarowany członkom rządu richmondzkiego, z napisem: „*Wolność narodów* i oswobodzenie czarnych w Ameryce północnej i białych w konfederacji południowej”.

* *Ind. Bel.* Złe wiadomości o położeniu rzeczy w Meksyku obiegały 17-go b. m. w Paryżu. Mówiono o wyprawach juarystowskich, organizujących się w Stanach Zjednoczonych i tolerowanych przez rząd unjonistowski; o odstąpieniu generałów, którzy przyłączyli się już byli do nowego cesarstwa; o potyczkach z gerylasami, mnożącymi się do tego stopnia, że stają się daleko zgubniejszemi aniżeli prawdziwe bitwy. Prawdopodobnie jest wiele przesady w tych pogłoskach, lecz nie ulega wątpliwości, że utrwalenie nowego porządku rzeczy postępuje bardzo powoli i że trudności nieustanne otaczają tron wzniesiony na wątych podstawach obcej okupacji.

Anglja.

* *La Patr.* Izba lordów jednocześnie z izbą gmin zajmowała się kwestją uznawania praw strony wojującej w Ameryce. Lord Russel także oświadczenie uczynił w tej izbie, z jakim wystąpił lord Palmerston w izbie niższej. Oświadczenie to można streścić w następujących słowach: „Jeżeli Stany Zjednoczone oświadczą, że wojna jest skończona, wówczas zapytam radców „prawnych korony, jak powinien postąpić rząd w podobnej okoliczności.”

Austrja.

* *Gaz. Lwow. Wiedeń, 17 maja*. Wydział złożony dla przedłożenia izbie opinii swojej o kwestji względem nieustannej czynności wydziału reformy podatkowej, ukończył już swoje obrady. Wniosek pośredniczy tej treści: Upoważnia się wydział reformy podatkowej stałych, ażeby prowadził dalej swoje prace także w ciągu trwania tegorocznej sesji ścisłej rady państwa, a na następnej sesji rady państwa znowu je rozpoczął i zdał i sprawę izbie — pozostał w mniejszości, i w końcu przyjęta została ustawa względem nieprzerwanej czynności tego wydziału aż do otwarcia przyszłej sesji obszerniejszej rady państwa zupełnie w tym samym układzie, jak ją uchwalił wydział reformy podatkowej. Sprawozdawcą jest znowu Dr. *Mühlfeld*.

* *Cz. Kraków, 18 maja*. Fmpor. bar Bamberg, dotychczas głównie dowodzący generał w Krakowie i Galicji zachodniej, a obecnie zostający w stanie rozporządzalności, opuścił wczoraj Kraków. Zastępuje go tymczasem generał Bitterman, a przybyć tu ma jak już donieśliśmy na głównodowodzącego, jen. bar. Rzykowski z Frankfurtu nad Menem, dowódca tamecznej załogi i prezydujący w komisji wojskowej Związku niemieckiego.

Francja.

* *La Patr.* Z drugiej części raportu komisji budżetowej, odnoszącej się do kredytów dodatkowych na rok 1865, okazuje się, że minister spraw wewnętrznych zażądał dodatkowego kredytu 750,000 franków na zasiłki dla emigrantów cudzoziemców.

* *La Patr.* Zapewniają, że ultimatum Francji przesłane rządowi królowej madagaskarskiej, nadeszło 10-go kwietnia do Tananarive; lecz królowa wyjechała poprzedniego dnia do świętej wioski Abohimoga, gdzie zabawi czterdzieści dni i nie udzieli żadnego posłuchania, z tego więc powodu ważny ten dokument nie będzie mógł jej być doręczony przed końcem maja, a odpowiedź jej dopiero w końcu czerwca będzie wiadoma na wyspie Bourbon. Królowa Rohaenserina w tej chwili okazuje wielką przychyłność dla Francji, upoważniła konsula francuzkiego do wywieszenia napowrót swej bandery, której od czasu śmierci jej męża, króla Radama, wcale nie widziano; upoważniła misjonarzy francuzkich do otworzenia znowu swoich szkół i zakładów; lecz członkowie jej rządu nie podzielają tych uczuć, i sprzeciwiają się temu aby monarchini ta zawierała nowe traktaty z mocarstwami europejskimi.

* *La Patr.* 17-go maja podpisane zostały w pałacu ministerstwa spraw zagranicznych, ostateczne dokumenta konwencji telegraficznej międzynarodowej. Poprzedniego już dnia zaproszono pełnomocników umawiających się mocarstw dla sprawdzenia tych obszernych dokumentów.

Grecja.

* *Allg. Z.* Jak donosi korespondent, w Grecji ma gotować się nowa katastrofa. Mocarstwa morskie wysłały nie nadarmo swoje okręty do Piræus, a mianowicie Anglja 3, Francja 2, Włochy 3, Austrja 1 okręt wojenny. Rząd turecki rozkazał także postawić do dyspozycji swojego posła w Atenach jedną fregatę.

Niemcy.

Patr. Z. Cogitanci (nowa wolnomyśląca sekta religijna) odbyli w dniu 14 b. m. w Weimarze zgromadzenie w celu ukonstytuowania się, na którym postanowiono na mocy przedłożonego projektu do statutów, odnieść się do wszystkich ucywilizowanych państw z prośbą o uznanie ich stowarzyszenia religijnego. W celu ustanowienia obrzędów, zapowiedziano na m. lipiec, drugie jeneralne zebranie, które ma odbyć się w Berlinie.

Prusy.

* *Köln. Z. Berlin, 16 maja*. Dzisiejsze wieczorne wydanie *Volks Z.*, zostało skonfiskowane przez policję.

* *La Patr.* Wiadomo, że Prusy nie miały dotąd reprezentantów przy osobie cesarza Maksymiljana. Doszła teraz wiadomość, że baron Magnus, mianowany został posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Prus w Meksyku. Co do czasu w którym baron ma wyjechać, nie jeszcze nie ma stanowczego.

* *Kiel. Z. Kiel, 5 maja*. Dziś przybyło tu statkiem parowym *Aurora* około 530 mormonów ze Szwecji i Danji, którzy nadzwyczajnym pociągiem udali się do Altony. Jutro odjeżdżają oni z Hamburga do jez. Słonego. Młoda jedna szwedka, która odmówiła stanowczo towarzyszenia tam dotąd swojej rodzinie, pozostała w Kielu. Pomimo oporu agentów, udało się urzędnikom policyjnym odbywającym dozór przy porcie, odebrać napowrót rzeczy dziewczyny i zapłacone już przez nią koszta podróży w ilości 150 talarów.

